

(„Службени гласник РС”, бр. 124/2020, 137/2020 и 62/2021)

На основу члана 61. Закона о туризму („Службени гласник РС”, број 17/19) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Министар трговине, туризма и телекомуникација доноси

ПРАВИЛНИК

о врсти, висини и условима гаранције путовања, висини депозита у зависности од категорије лиценце, начину активирања, намени средстава, као и о другим условима које мора да испуни организатор путовања

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују врста, висина, услови гаранције путовања, висина депозита у зависности од категорије лиценце, начин активирања, намена средстава, као и други услови које мора да испуни организатор путовања.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) *банка* јесте друштво које обавља депозитне и кредитне послове, као и друге послове у складу са законом;
- 2) *банкарска гаранција* јесте уговор о гаранцији и представља инструмент осигурања корисника гаранције путовања;
- 3) *гаранција путовања* јесте прописана гаранција за случај инсолвентности и ради накнаде штете путнику настале неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем уговорних обавеза;
- 4) *давалац гаранције* јесте банка или осигуравач, односно уговарач осигурања;
- 5) *депозит* јесте новчани износ на динарском рачуну банке организатора путовања, чија висина зависи од категорије лиценце и који се у прописаном износу и одређеном времену налази на рачуну у периоду трајања лиценце;
- 6) *електронски документ* јесте скуп података у електронском облику, чија је намена коришћење у електронској или штампаној форми;
- 7) *корисник гаранције путовања* јесте лице које је измирило трошкове нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у место поласка, као и путник у случају неиспуњења, делимичног испуњења или неуредног

испуњења обавеза организатора путовања, које су одређене општим условима и програмом путовања;

8) *лиценца* јесте решење које издаје Регистратор туризма, на основу кога туристичка агенција стиче статус организатора путовања;

9) *осигуравач* јесте друштво које се бави осигурањем и преузима обавезу исплате накнаде из осигурања, ако настане осигурани случај;

10) *полиса осигурања* јесте основни уговор у писаној форми којом се одређују права и обавезе учесника у осигурању. Закључује се у форми уговора о осигурању или доказног средства о склопљеном осигурању када садржи све најважније податке из закљученог уговора;

11) *потврда о гаранцији путовања* јесте документ који организатор путовања уручује путнику и који садржи прописане податке о гаранцији путовања из које се обезбеђује покриће за уплаћен износ и која садржи податке потребне за њено активирање;

12) прималац банкарске гаранције је струковно, односно пословно удружење или асоцијација туристичких агенција, са бројем чланова организатора путовања не мањим од 15;*

13) *уговарач осигурања* јесте привредни субјект или правно лице које на основу уговора са осигуравачем закључује уговор о осигурању, потписује полису осигурања или лист покрића и има обавезу да плаћа премију осигурања;

14) *укупан лимит покрића* јесте износ који се може користити као покриће по основу потраживања свих корисника из издате потврде о гаранцији путовања по једном штетном случају. Максимални лимит покрића уговарају давалац гаранције и организатор путовања;*

15) висина промета је износ који чини збир износа вредности продатих, а нереализованих туристичких путовања од стране организатора путовања, у реалној висини и/или у планираној висини.*

*Службени гласник РС, број 62/2021

Члан 3.

Гаранцијом путовања за случај инсолвентности организатора путовања обезбеђују се:

1) трошкови нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у земљи или иностранству, у место поласка;

2) потраживања уплаћених средстава путника по основу уговора о туристичком путовању, које организатор путовања није реализовао;

3) потраживања уплаћених средстава путника, у случају отказа путовања од стране путника, у складу са општим условима путовања;

4) потраживања разлике између уплаћених средстава по основу уговора о туристичком путовању и средстава снижених сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга обухваћених програмом путовања.

Инсолвентност организатора путовања је неспособност плаћања доспелих обавеза у износу и у року доспећа, која обухвата финансијску блокаду организатора путовања, као и немогућност измирења обавеза организатора путовања када је износ обавеза већи од износа средстава којима располаже на рачунима код банака.

Члан 4.

Гаранцијом путовања ради накнаде штете обезбеђује се накнада штете која је проузрокована путнику неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза организатора путовања, које су одређене општим условима и програмом путовања, и то накнада за:

- 1) потраживања уплаћених средстава путника по основу уговора о туристичком путовању, које организатор путовања није реализовао;
- 2) потраживања разлике између уплаћених средстава по основу уговора о туристичком путовању и средстава снижених сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга обухваћених програмом путовања.

Члан 5.*

Организатор путовања у поступку добијања лиценце обезбеђује гаранцију путовања.*

Гаранција путовања обезбеђује се уговором о гаранцији путовања, који организатор путовања закључује са даваоцем гаранције.*

Гаранцијом путовања сматра се банкарска гаранција и/или уговор о осигурању, са укупним лимитом покрића, у зависности од категорије лиценце и висине промета.*

Организатор путовања обезбеђује гаранцију путовања у најмањем износу лимита покрића у зависности од висине промета.*

Организатор путовања за категорију А обезбеђује гаранцију путовања у најмањем износу лимита покрића, и то за висину промета:*

1) до 20.000.000 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 30.000 евра;*

2) од 20.000.000 до 60.000.00 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 50.000 евра;*

- 3) од 60.000.00 до 150.000.000 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 100.000 евра;***
- 4) од 150.000.000 до 500.000.000 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 250.000 евра;***
- 5) од 500.000.000 до 1.000.000.000 – гаранција се уговара у најнижем износу од 350.000 евра;***
- 6) преко 1.000.000.000 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 400.000 евра.***

Организатор путовања за категорију Б обезбеђује гаранцију путовања у најмањем износу лимита покрића, и то за висину промета:*

- 1) до 5.000.000 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 5.000 евра;***
- 2) од 5.000.000 до 10.000.00 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 15.000 евра;***
- 3) од 10.000.000 до 20.000.000 динара – гаранција се уговара у најнижем износу од 30.000 евра.***

У случају да износ висине промета прелази износ од 20.000.000 динара, организатор путовања за категорију Б обезбеђује гаранцију путовања на начин и у висини лимита покрића из става 5. овог члана.*

Организатор путовања, у зависности од висине промета послује у распону лимита покрића гаранције путовања из ст. 5. и 6. овог члана и у случају повећања висине промета обезбеђује нову одговарајућу гаранцију путовања, са прописаним лимитом покрића.*

Случајеви из чл. 3. и 4. овог правилника могу бити предмет једног уговора који организатор путовања закључује са даваоцем гаранције.*

У случају да организатор путовања са истим даваоцем гаранције путовања закључује два уговора за случај из чл. 3. и 4. овог правилника, сваки уговор појединачно се закључује са укупним лимитом покрића са најмањим износом из ст. 5. и 6. овог члана, у зависности од категорије лиценце.*

У случају да организатор путовања за случај из чл. 3. и 4. овог правилника обезбеђује и банкарску гаранцију и уговор о осигурању, обе гаранције путовања појединачно се закључују са укупним лимитом покрића са најмањим износом из става 3. овог члана, у зависности од категорије лиценце.*

*Службени гласник РС, број 62/2021

Члан 6.

Ако је гаранција путовања уговорена са роком важења краћим од рока важења лиценце, организатор путовања за наредни период прибавља гаранцију путовања пре истека рока важења постојеће гаранције.

За све време важења гаранције путовања организатор путовања обезбеђује минимални износ укупног лимита покрића, из члана 5. **ст. 5. и 6.*** овог правилника, у зависности од категорије лиценце.

*Службени гласник РС, број 62/2021

Члан 7.

Организатор путовања за све време важења лиценце обезбеђује гаранцију путовања на начин прописан овим правилником, за сваког путника појединачно, односно за свако уговорено туристичко путовање.

Члан 8.

Гаранција путовања уговара се између организатора путовања и даваоца гаранције, у корист корисника гаранције путовања, ради покрића ризика у случајевима из чл. 3. и 4. овог правилника.

Гаранција путовања не може да садржи одредбе које су супротне правилима струке, добрим пословним обичајима и пословном етиком даваоца гаранције.

Гаранцијом путовања не може се уговорити искључење од одговорности даваоца гаранције.

Давалац гаранције не може ограничити право корисника гаранције путовања утврђено овим правилником у погледу потраживања у случајевима из чл. 3. и 4. овог правилника, као и у погледу висине укупног лимита покрића.

У случају издате банкарске гаранције, истом се одређује прималац банкарске гаранције.

Прималац банкарске гаранције даје писану сагласност организатору путовања за прибављање банкарске гаранције.

Сагласност из става 6. овог члана је услов организатору путовања да код банке прибави банкарску гаранцију.

Банкарска гаранција нарочито садржи податке о:

- 1) примаоцу банкарске гаранције;
- 2) висини укупног лимита покрића;
- 3) датуму издавања;
- 4) датуму важења.

Банкарска гаранција се издаје за период од датума издавања до датума важења.

Прималац банкарске гаранције може позвати банку на плаћање у периоду који не може бити дужи од шест месеци, рачунајући од датума када је банкарска гаранција престала да важи.

У случају да организатор путовања има уговорена туристичка путовања за период дужи од истека рока од шест месеци из става 10. овог члана, извршиће продужење банкарске гаранције, којом ће обезбедити сва туристичка путовања уговорена у периоду важења банкарске гаранције.

Члан 9.

Туристичка агенција приликом продаје туристичког путовања сваком путнику уручује потврду о гаранцији путовања, која се издаје са уговором, односно потврдом о путовању.

Изузетно потврда о гаранцији путовања из става 1. овог члана може се издати и већем броју лица, који су назначени у истом уговору о путовању, у ком случају сваки путник остварује пуно право, без икаквих услова или ограничења.

Лица из става 2. овог члана су она лица за која је по истом уговору о путовању плаћено туристичко путовање.

Потврда о гаранцији путовања нарочито садржи:

- 1) број издате гаранције путовања;
- 2) датум издавања гаранције;
- 3) име и презиме путника;
- 4) продајну цену туристичког путовања;
- 5) место, датум и време почетка и завршетка туристичког путовања;
- 6) одредиште путовања и периоде боравка са датумима, ако је боравак у деловима;
- 7) податке о даваоцу гаранције, са Email адресом и контакт телефоном;
- 8) податке о врсти гаранције путовања, са наведеним ризицима покрића из чл. 3. и 4. овог правилника;
- 9) друге податке потребне за активирање гаранције путовања.

Потврда из става 1. овог члана садржи и писану напомену да реалан износ потраживања по кориснику гаранције путовања може бити сразмерно снижен у случају да износ потраживања свих корисника гаранције прекорачује уговорен укупан лимит покрића.

Потврда из става 1. овог члана уводи се у прописану евиденцију продатих туристичких путовања, непосредно по њеном издавању.

Потврда из става 1. овог члана производи дејство као и гаранција путовања.

У случају издате банкарске гаранције, потврда из става 1. овог члана садржи и податке о примаоцу банкарске гаранције, са Email адресом и контакт телефонима.

У случају издате банкарске гаранције, потврда из става 1. овог члана садржи и писану напомену да пријаву, ради активирања банкарске гаранције, корисник гаранције путовања подноси примаоцу банкарске гаранције.

У случају да је туристичко путовање продато правном лицу, односно привредном субјекту са седиштем у иностранству, ради даље продаје туристичког путовања крајњим корисницима, организатор путовања не обезбеђује потврду о гаранцији путовања.

Путници који су купили туристичко путовање из става 10. овог члана, преко туристичке агенције са седиштем у иностранству, заштиту својих права остварују преко те туристичке агенције.

Члан 10.

Организатор путовања приликом продаје туристичког путовања од даваоца гаранције захтева издавање потврде о гаранцији путовања, као електронски документ за сваког путника појединачно, односно за већи број лица из члана 9. став 2. овог правилника.

Посредник у продаји туристичког путовања приликом продаје туристичког путовања од организатора путовања захтева издавање потврде о гаранцији путовања, као електронски документ за сваког путника појединачно, односно за већи број лица из члана 9. став 2. овог правилника.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана организатор путовања даваоцу гаранције електронским путем доставља документ који садржи податке из члана 9. став 4. тач. 3)–9) овог правилника.

По пријему документа из става 3. овог члана давалац гаранције издаје потврду о гаранцији путовања, као електронски документ са бројем и датумом и другим прописаним подацима из члана 9. став 4. овог правилника коју доставља организатору путовања.

У случају из става 2. овог члана организатор путовања, по добијеној потврди о гаранцији путовања од стране даваоца гаранције, исту доставља, као електронски документ са бројем и датумом и другим прописаним подацима из члана 9. став 4. овог правилника, посреднику у продаји туристичког путовања.

Потврду о гаранцији путовања туристичка агенција уручује путнику непосредно у штампаној форми, на другом трајном носачу записа или електронским путем, уз потврду путника о пријему (потписом или електронским путем).

Туристичка агенција даје путнику информацију о приступу софтверској апликацији и начину провере тачности података из издате потврде о гаранцији путовања, од момента њеног уручења.

Информацију из става 7. овог члана туристичка агенција уручује путнику непосредно у штампаној форми, на другом трајном носачу записа или електронским путем, уз потврду путника о пријему (потписом или електронским путем).

У случају издате банкарске гаранције, организатор путовања није у обавези да поступи на начин из ст. 1–5. и ст. 7. и 8. овог члана.

Посредник приликом продаје туристичког путовања од организатора путовања захтева издавање потврде о банкарској гаранцији за сваког путника појединачно, односно за већи број лица из члана 9. став 2. овог правилника.

У случају из става 10. овог члана организатор путовања посреднику доставља потврду о банкарској гаранцији, као електронски документ са бројем и датумом и другим прописаним подацима.

У случају издате банкарске гаранције организатор путовања доставља примаоцу банкарске гаранције важеће податке из прописане евиденције продатих туристичких путовања у уговореним роковима.

Члан 11.

У случају измене битних елемената уговора о организовању путовања, организатор путовања са путником закључује нови уговор и уручује му нову потврду о гаранцији путовања, уз сторнирање претходне.

У случају из става 1. овог члана организатор путовања, код издавања нове потврде о гаранцији путовања поступа на начин прописан овим правилником.

Члан 12.

Период покрића гаранције путовања је од датума њеног издавања па до завршетка уговореног туристичког путовања, односно до повратка путника на уговорено одредиште.

У случају да није дошло до реализације уговореног туристичког путовања период покрића гаранције путовања је до остваривања права корисника гаранције путовања у року из члана 13. став 5. овог правилника.

Изузетно од става 2. овог члана, у случају издате банкарске гаранције период покрића је период из члана 8. ст. 10. и 11. овог правилника.

Члан 13.

Гаранција путовања активира се пријавом корисника гаранције путовања.

Корисник гаранције путовања без одлагања пријављује даваоцу гаранције насталу штету у случајевима из чл. 3. и 4. овог правилника, за које случајеве је гаранција путовања издата.

Изузетно од става 2. овог члана, у случају издате банкарске гаранције корисник гаранције путовања насталу штету пријављује примаоцу банкарске гаранције.

Пријава из става 1. овог члана врши се писаним путем, преко Email адресе, телеграмом или на сл. начин.

У погледу рока у коме корисник гаранције путовања може да пријави право на потраживање по основу гаранција путовања примењују се прописи којима се уређују облигациони односи.

Корисник гаранције путовања има право на накнаду у случајевима из чл. 3. и 4. овог правилника, који су настали у периоду покрића гаранције путовања и свака каснија промена уговорног односа даваоца гаранције и организатора путовања је без утицаја на право корисника гаранције путовања.

Члан 14.

Корисник гаранције путовања осигуравачу, односно примаоцу банкарске гаранције пружа све расположиве податке, којима доказује да је са организатором путовања закључио уговор о туристичком путовању, са доказом о извршеним уплатама.

Корисник гаранције путовања осигуравачу, односно примаоцу банкарске гаранције пружа и све податке и доказе који су потребни за утврђивање узрока, обима и висине штете.

У циљу утврђивања инсолвентности организатора путовања прибавља се решење надлежног привредног суда о отварању стечајног поступка, потврда Народне банке Србије о инсолвентности, односно записник или други акт туристичког инспектора или друга исправа државног органа којом се констатује инсолвентност организатора путовања.

У случају утврђивања инсолвентности организатора путовања од стране туристичког инспектора, неће се узимати у обзир износ средстава која чине средство обезбеђења банкарске гаранције у складу са овим правилником.

Члан 15.

По пријему пријаве из члана 13. овог правилника осигуравач, односно прималац банкарске гаранције без одлагања приступа утврђивању и процени штете.

Уколико се утврди да је захтев корисника гаранције путовања основан, осигуравач, односно прималац банкарске гаранције, у уговореном року, који не може бити дужи од 14 дана, рачунајући од дана подношења пријаве са комплетном документацијом, исплатиће накнаду реалног износа потраживања.

У случају издате банкарске гаранције, уколико се утврди да је захтев корисника гаранције путовања основан, прималац банкарске гаранције протестује гаранцију код банке у укупном износу потраживања свих корисника гаранције путовања у оквиру лимита покрића из члана 5. **ст. 5. и 6.*** овог правилника.

У случају из става 3. овог члана прималац банкарске гаранције након пријема уплате по поднетом протесту, врши исплату износа потраживања кориснику гаранције путовања.

У случају из ст. 3. и 4. овог члана банка за исплаћени износ умањује вредност банкарске гаранције.

Изузетно, рок за исплату накнаде реалног износа потраживања из става 2. овог члана може се продужити до евидентирања свих корисника гаранције путовања, који остварују право из гаранције путовања по истом основу.

*Службени гласник РС, број 62/2021

Члан 16.

Висина реалног износа потраживања у случајевима из члана 3. став 1. тачка 1) овог правилника је висина стварних трошкова проистекла из трошкова нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у место поласка.

Висина реалног износа потраживања у случајевима из члана 3. став 1. тачка 2) и члана 4. тачка 1) овог правилника је висина средстава уплаћених за уговорено туристичко путовање.

Висина реалног износа потраживања у случајевима из члана 3. став 1. тачка 3) овог правилника је висина средстава уплаћених за уговорено туристичко путовање, која може бити сразмерно снижена на начин уговорен општим условима путовања.

Висина реалног износа потраживања у случајевима из члана 3. став 1. тачка 4) и члан 4. тачка 2) овог правилника је износ који представља висину средстава уплаћених за уговорено туристичко путовање, која се може сразмерно умањити у зависности од времена и врсте услуга, које су искоришћене у периоду трајања туристичког путовања.

Висина реалног износа потраживања доказује се на основу издатог фискалног рачуна или другог документа са бројем којим се потврђује пријем уплате, уговора о путовању, општих услова путовања, посебних рачуна којима се доказују трошкови нужног смештаја, исхране и повратка путника

са путовања у место поласка, као и друга документација и евиденција организатора путовања и даваоца гаранције.

У случају спора у вези са утврђивањем висине накнаде реалног износа потраживања као доказ ће се користити судска пресуда, арбитражна одлука, односно одлука медијатора или друга одлука проистекла из потрошачког и сличног спора.

Изузетно, реалан износ потраживања по кориснику гаранције путовања може бити сразмерно снижен у случају да износ потраживања свих корисника гаранције прекорачује уговорен укупан лимит покрића.

Члан 17.

У случају да је цена туристичког путовања, за које се активира гаранција путовања, била изражена у страниј валути обрачун реалног износа потраживања врши се у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

У случају да су трошкови у случају из члана 3. став 1. тачка 1) овог правилника за које се активира гаранција путовања плаћени у страниј валути, обрачун реалног износа потраживања врши се у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

Члан 18.

Гаранција путовања је на снази и у случају да туристичка агенција престане да обавља послове организатора путовања (истицање рока важења или брисање лиценце, одузимање лиценце, престанак рада, решење о забрани обављања делатности и сл.).

Члан 19.

Организатор путовања у поступку добијања лиценце обезбеђује депозит.

Депозит се обезбеђује у прописаној висини, у зависности од категорије лиценце, у најнижем износу од:*

1) 2000 евра за лиценцу рангирану у категорију А;*

2) 500 евра за лиценцу рангирану у категорију Б.*

Средства из става 2. овог члана обезбеђују се на динарском рачуну банке организатора путовања у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије.

У случају да организатор путовања код пословне банке поседује више динарских рачуна средства из става 2. овог члана налазе се на једном рачуну.

Средства из става 2. овог члана организатор путовања може да користи током месеца за своје редовно пословање.

Средства из става 2. овог члана организатор путовања поседује на рачуну последњег дана текућег месеца.

За све време важења лиценце организатор путовања обезбеђује минимални износ депозита из става 2. овог члана, у зависности од категорије лиценце, на прописан начин.

*Службени гласник РС, број 62/2021

Члан 20.

У случају да је туристичко путовање продато или је започето под условима који су важили пре почетка примене овог правилника, у случају накнаде потраживања из чл. 3. и 4. овог правилника, активираће се гаранција путовања која је важила у тренутку закључења уговора о путовању.

Члан 21.

Даном почетка примене овог правилника престаје да важи Правилник о врсти, висини и условима гаранције путовања, висини депозита у зависности од категорије лиценце, начину активирања, намени средстава, као и о другим условима које мора да испуни организатор путовања („Службени гласник РС”, број 81/19).

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” .

Број 110-00-108/2020-08

У Београду, 15. октобра 2020. године

Министар,

Расим Љајић, с.р.